

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-3-68 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 17-35/575-249
Karar Tarihi : 26.10.2017

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK,
Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER : Nesrin ATA, Cansu TOPAK KORKMAZ, Ebru ÖZYURT

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü
Muhsin Yazıcıoğlu Cad. No:51/B Balgat/Ankara

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Et ve Süt Kurumu ile perakende kırmızı et satış noktaları arasında imzalanacak "Taze Karkas Et Satışına İlişkin Çerçeve Sözleşme"ye menfi tespit belgesi verilmesi/muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 17.10.2017 tarih ve 7491 sayılı ile giren ve eksiklikleri 25.10.2017 tarih ve 7734 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 26.10.2017 tarihli ve 2017-3-68/MM sayılı Muafiyet/Menfi Tespit Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle;
 - Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü (ESK) ile alıcı arasında imzalanacak olan 'Taze Karkas Et Satış Sözleşmesi'nin (Sözleşme) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesi kapsamında olduğu,
 - Sözleşme'ye menfi tespit verilemeyeceği,
 - Sözleşme'nin, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin (2002/2 sayılı Tebliğ) 2. maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen %40 pazar payı eşiği aşılmadığından grup muafiyetinden faydalandığı

sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Bildirim Konusu Sözleşme

- (4) Başvuruda özetle; ESK tarafından çıkılacak ilan sonrası tespit edilecek alıcılar ile akdedilecek 'Karkas Et Satış Sözleşmesi'ne 4054 sayılı Kanun kapsamında menfi tespit belgesi veya muafiyet verilmesi talep edilmiştir.

G.2. Taraflar

G.2.1. ESK

- (5) ESK, devletin genel hayvancılık politikası çerçevesinde, hayvancılık sektöründe düzenleyici ve destekleyici bir rol üstlenmesini temin etmek, piyasa ekonomisi kuralları

içerisinde sektörde tam rekabet koşullarının tesisine katkıda bulunarak kamu yararı ile faaliyetlerini sürdürmek amacıyla kurulan bir iktisadi devlet teşekkülüdür.

G.2.2. Perakende Kırmızı Et Satış Noktaları

- (6) Bildirimde ifade edildiği üzere ESK tarafından çıkılacak ilan sonrasında başvuruda bulunacak olan alıcıların, Türkiye’de 4000 ve üzeri mağazaya sahip olma ve hâlihazırda kasap reyonu bulundurmama koşullarını sağlayan perakende satış noktaları olması hedeflenmektedir.

G.3. İlgili Pazar

G.3.1. İlgili Ürün Pazarı

- (7) İncelenen Sözleşme toptan kırmızı et sağlayıcısı konumunda bulunan ESK tarafından alıcılara sağlanacak olan karkas etin kıyma ve kuşbaşı olarak perakende satışını konu edinmektedir. Dolayısıyla ilgili ürün pazarları üst pazar olarak ‘toptan kırmızı et satışı pazarı’ ve alt pazar olarak ‘perakende kırmızı et satışı pazarı’ olarak belirlenmiştir.

G.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (8) Başvuruya konu Sözleşme’nin dağıtım ve satış ağının tüm Türkiye’yi kapsamı ve rekabet koşullarında bölgesel farklılıklar olmaması dikkate alınarak, dosya bakımından ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak tanımlanmıştır.

G.4. Değerlendirme

G.4.1. 4054 Sayılı Kanun’un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

- (9) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından kırmızı et ithal etme yetkisi münhasıran kendisine verilmiş olan ESK, son günlerde perakende kırmızı et fiyatlarının yükselişi nedeniyle tüketicilerin sığır etini satın almakta yaşadığı güçlük karşısında bir politika olarak, mevzuatın kendisine tanıdığı yetkiler çerçevesinde temin edeceği erkek karkas ve kesimlik sığırlardan elde edeceği eti, halihazırda kasap reyonu bulunmayan ve Türkiye’de yaygın satış ağı bulunan perakendeciler aracılığıyla tüketicilere ulaştırmayı amaçlamaktadır.
- (10) ESK ile yapılan görüşmelerde edinilen bilgiye göre, yılda (.....) etin bu şekilde perakendeciler aracılığıyla uygun fiyata tüketicilere ulaştırılacağı, istenilen perakende satış mağaza sayısına ulaşıldığında ise mağaza başına günlük olarak yaklaşık (.....) kg kırmızı et tedarik edileceği ifade edilmiştir.
- (11) Bu amaç doğrultusunda yapılacak duyuru sonrasında belirlenecek alıcılar ile akdedilecek çerçeve sözleşme hükümlerine göre sözleşmenin konusu, ESK tarafından yurtdışından ithal edilecek olan erkek sığır karkaslar ile yurt dışından kesimlik olarak getirilen erkek sığırlardan elde edilecek etler ve yurt içinde üretilen taze karkas sığır etlerinin alıcı tarafından modifiye atmosfer paketli (MAP ambalajlı) şekilde kıyma ve kuşbaşı olarak satılmasıdır.

- (12) Sözleşme'nin "Yetkili Et Üretim Tesisleri'nin Yapacağı İşler ve Denetlenmesi" başlıklı maddesinde alıcının, sözleşme konusu taze karkas sığır etlerinden karkas kilosunun % (.....)'ü kıyma ($\pm\%$ (.....)) ve % (.....)'i kuşbaşı ($\pm\%$ (.....)) olmak üzere toplam % (.....)'i oranında kıyma ve/veya kuşbaşı elde edeceği, bu etleri (.....) kg. veya (.....) kg.'lık ambalaj içerisinde Yetkili Et Üretim Tesislerinde ürettirerek satışını yapacağı ifade edilmektedir. Belirtilen oranların dışında karkastan bakiye kalması halinde bunlar üzerinde alıcının serbestçe tasarruf hakkı olduğu düzenlenmektedir.
- (13) Sözleşmenin 12. maddesine göre alıcı, taze karkas sığır etlerinden üreteceği kıymayı azami (.....) TL/kg (KDV dâhil), kuşbaşı eti azami (.....) TL/kg (KDV dâhil) fiyattan perakende seviyede satmayı taahhüt etmektedir. Bildirim konusu Sözleşme'nin yukarıda da değinildiği üzere satıcının azami satış fiyatını tespit ettiği dikkate alındığında, sözleşmenin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğu, dolayısıyla sözleşmeye menfi tespit belgesi verilemeyeceği anlaşılmıştır.

G.4.2. Grup Muafiyeti Değerlendirmesi

- (14) Bildirime konu Sözleşme, tedarikçi seviyesinde faaliyet gösteren ESK ile dağıtıcı seviyesindeki teşebbüsler arasında yapılacak ve kırmızı etin alımı, satımı ile perakende seviyede satışına yönelik düzenlemeler içeren bir anlaşmadır. 2002/2 sayılı Tebliğ'de, "üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmet alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar" dikey anlaşma olarak tanımlanmaktadır. Buna göre, üst pazarda bulunan ESK ile alt pazarda yer alan perakendeciler arasında akdedilecek olan sözleşme dikey bir anlaşmadır.
- (15) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin ikinci fıkrasında; "Tebliğ ile sağlanan muafiyet sağlayıcının dikey anlaşma konusu mal veya hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %40'ı aşmaması durumunda uygulanır." hükmüne yer verilmiştir. Taraf beyanına göre ESK'nın pazar payı 'toptan ve perakende et satışı' pazarları için birlikte % (.....)'tir. Öte yandan ESK'nın esas faaliyetinin toptan satış olduğu ve perakende satış faaliyetinin franchise sözleşmelerinin de sona ermesinden sonra tüm ülkede (.....) ilde (.....) mağaza ile sınırlı olduğu ifade edilmiştir. ESK ayrıca sözleşme ile alt pazar olan 'perakende kırmızı et satışı pazarı'nın ancak % (.....)'inin etkileneceğini öngörmektedir.
- (16) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, alıcı teşebbüsün kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesine ilişkindir. Buna göre, alıcının sabit veya asgari satış fiyatının belirlenmesi kesinlikle yasaktır. Ancak, sabit veya asgari satış fiyatına dönüşmemesi koşuluyla sağlayıcının, alıcının azami satış fiyatını belirlemesi veya alıcıya satış fiyatını tavsiye etmesi mümkündür. Dolayısıyla Sözleşme'nin azami satış fiyatını belirleme yetkisine ilişkin hükmünün 2002/2 sayılı Tebliğ ile uyumlu olduğu anlaşılmaktadır.
- (17) Açıklamalar çerçevesinde sağlayıcının ilgili pazarlardaki pazar payının %40'ın altında olduğu ve Sözleşme'nin 2002/2 sayılı Tebliğ'in izin vermediği herhangi bir kısıtlama içermediği dikkate alınarak, Sözleşme'nin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı sonucuna varılmıştır.

H. SONUÇ

- (18) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- Et ve Süt Kurumu ile Alıcı arasında imzalanacak olan 'Taze Karkas Et Satış Sözleşmesi'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olması nedeniyle, aynı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
 - Sözleşme'nin, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına,
- gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.